

Verhalen ophalen met Ahmed en Ibrahim

M.C. KLAASSEN

Het regende die donderdagavond gelukkig niet. Net uit mijn werk terug, even wat gegeten. Ik fiets naar de Spaarndammerbuurt in Amsterdam, waar ik Ahmed en Ibrahim ga ontmoeten, twee professionals van respectievelijk Street Corner Work en stichting Dock (jongerenwerk). Zij lopen hun avondronde door de wijk en ik mag meelopen. Hun avondronde houdt in dat zij door de buurt lopen, buurtbewoners, jong en oud, aanspreken of er iets speelt en jongeren trachten te bewegen als ze veel op straat zijn om naar sportactiviteiten te komen, of andere opties voor dagbesteding te bekijken. Ontmoeten in de letterlijke betekenis van het woord staat centraal.

Stichting @ease

Wij zijn met Ahmed en Ibrahim in contact gekomen door de start van Stichting @ease. Met @ease (<https://ease.nl>) onderzoeken we middels twee pilotlocaties of Headspace, bekend uit Australië (Hetrick e.a. 2017), in Nederland zou kunnen werken. Op de beide plekken waar de pilot is gestart, Maastricht en Amsterdam, werken we samen met jongerenwerk: Levanto en Trajekt in Maastricht en Dock in Amsterdam.

Daar waar de psychiatrie zich ontwikkeld heeft met stadiëring, profilering en vroegdetectie en er wereldwijd een ware hervorming aan de gang is op het gebied van *youth mental health* (Malla e.a. 2016), heeft jongerenwerk zich de laatste jaren ontwikkeld in de richting van talentontwikkeling. Binnen de youth mental healthbeweging (iymha.org - International Association of Youth Mental Health) staat contact met jongeren centraal: *'no decision about me without me'*.

Jongeren hebben vanaf het begin meegedacht over de opzet van @ease. Als resultaat wordt in de eerste twee pilotlocaties die nu zijn opgezet, in eerste instantie alleen geluisterd door getrainde (jongere) vrijwilligers. Indien gewenst door de jongere volgt daarna advies of meedenken (oplossingsgericht) of eventueel zoeken en meegaan naar passende eerste- of tweedelijnszorg. Spannend, helemaal daar de gesprekken niet alleen gratis, maar ook anoniem plaats kunnen vinden. Bij het ontwikkelen van @ease staat het ontmoeten van en contact maken met jongeren centraal: vanavond gaan we verkennen hoe jongerenwerkers jongeren ontmoeten.

Ronde

Ik zet mijn fiets op slot en zie op het afgesproken punt twee mannen staan. Er staat nog een derde jongen bij. We geven elkaar een hand: Ahmed, de oudste, neemt de leiding en stelt eerst Ibrahim voor en daarna de 17-jarige jongen. Droog zegt hij: 'Hier is er al een voor je', waarop de jongen een verhaal begint over een vriend bij wie kanker gediagnosticeerd is, waar hij zich geen raad mee weet. Het blijkt een bekende voor Ahmed en Ibrahim, een jongen die thuis niet echt zijn verhaal kwijt kan, maar dat wel graag wil. Enerzijds ongemakkelijk, anderzijds juist heel natuurlijk ontstaat er een gesprek met deze jongen, die 20

minuten later er weer vandoor gaat, maar niet nadat Ibrahim aangeeft dat hij hem binnenkort weer hoopt te zien en dat hij binnenkort ook terecht kan bij @ease, waar ook naar hem geluisterd wordt.

Dan starten we met de ronde. Het wordt me snel duidelijk dat hier contactmakers pur sang, helden in ontmoetingen, aan het werk zijn. Ze spreken iedereen aan of iedereen hen, vragen of men nog vragen heeft, of overlast ervaart. Bij een pleintje zijn wat jongeren aan het voetballen: Ibrahim trapt een balletje mee en nodigt ze uit om volgende week bij Dock mee te doen met de voetbaltraining. Ahmed spreekt soms met jongeren over andere opties, vraagt ze wat ze overdag zoal doen en vertelt me later dat hij zo sommige jongeren motiveert voor schuldhulpverlening, maar ook opties voor werk met ze doorneemt.

Alternatieve opsporing

Als we een jongeman ontmoeten die hen op islamitische wijze begroet, gebaart Ahmed, ook naar mij, stelt me voor en de jongen geeft mij een hand. Als Ibrahim een oudere man genaamd Klaas, die zijn hondje uitlaat, even later vraagt hoe het is en of hij last heeft van hangende jongeren in de buurt, begint de man over de sterk veranderde buurt; hij is er duidelijk niet blij mee, ziet de buurt veranderen, cohesie verminderen en huizen duurder worden. We luisteren, Ibrahim knikt begrijpend en vraagt hem of hij het buurtcentrum kent. Klaas beaamt dit en zegt dat hij daar best vaak heengaat.

Dan komen we langs een tunneltje waar een hoopje zwerfvuil ligt. Hier maken de mannen foto's van: zo kunnen ze zien of hier jongeren rondhangen die terugkomen.

Ahmed vertelt dat hij zijn rondes, naast ander werk, al zo'n 25 jaar loopt, door diverse delen van de stad, en Ibrahim al zo'n 5 jaar. Ze kennen de buurten, de jongeren en hun bezwaren tegen reguliere hulpverlening. Ondertussen hebben ze diverse verhalen waarin ze aangeven dat de jongeren psychische hulp nodig zouden hebben of andere hulp omdat ze vastlopen.

Verhalen én onderzoeken

Ze vinden @ease een goed idee, met name doordat jongeren ook anoniem hun verhaal kunnen doen. Als Ahmed hoort dat er ook onderzoek aan vastzit, schudt hij zijn hoofd. Hij moet een beetje grinniken. 'Jullie moeten niet zoveel onderzoeken, kom nu maar gewoon mee verhalen ophalen'. Tja.

We nemen na zo'n twee uur lopen afscheid, maar niet voor lang: bij elke @ease/Dock-happening zien we de heren. Ze zijn echt enthousiast over @ease en geven ook aan jongeren naar ons toe te zullen brengen. Ze hebben inmiddels de eerste al naar ons toegebracht.

Als ik ze vraag of ze akkoord gaan met dit schrijven willen ze het eerst graag lezen, vragen voor wie het bestemd is. Na uitleg en toesturen gaan ze akkoord, mits het 'jullie moeten verhalen ophalen, niet zoveel onderzoeken' nogmaals benoemd wordt. Aan ons de uitdaging om te laten zien dat onderzoek een goede bijdrage kan leveren aan het individuele verhaal, maar ook aan het grotere verhaal rondom het bereiken van jongeren.

LITERATUUR

- Hetrick SE, Bailey AP, Smith KE, Malla A, Mathias S, Singh SP, e.a. Integrated (one-stop shop) youth health care: best available evidence and future directions. *Med J Aust* 2017; 207 (10 Suppl): S5-18.
- Malla A, Iyer S, McGorry P, Cannon M, Coughlan H, Singh S, e.a. From early intervention in psychosis to youth mental health reform: a review of the evolution and transformation of mental health services for young people. *Soc Psychiatry Psychiatr Epidemiol* 2016; 51: 319-26.

AUTEUR

RIANNE KLAASSEN, kinder- en jeugdpsychiater, De Bascule, Amsterdam.

CORRESPONDENTIEADRES

Dr. M.C. Klaassen, de Bascule, Meibergdreef 5, 1105 AZ Amsterdam.
E-mail: r.klaassen@debascule.com

Geen strijdige belangen meegedeeld.

TITLE IN ENGLISH

Collecting stories with Ahmed and Ibrahim